

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Az ügy száma: Kfv. IV. 37.372/2021/10.
A tanács tagjai: Dr. Dobó Viola a tanács elnöke
Dr. Hajas Barnabás előadó bíró
Dr. Balogh Zsolt bíró
A felperes: Felperes1
Cím2
A felperes képviselője: Dr. Kaponya Szilvia pártfogó ügyvéd
Cím1
Az alperes: Pest Megyei Kormányhivatal
Cím3
Az alperes képviselője: Dr. Révész Zoltán kamarai jogtanácsos
A per tárgya: PE/FE/00644-2/2020. számú, halvédelmi ügyben hozott határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes (17. sorszám alatt)
A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Pécsi Törvényszék 5.K.701.393/2020/14. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 5.K.701.393/2020/14. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díját az alperes viseli.

Az eljárás illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2019. december 11. napján a helység1, helység2 térségében csónakból horgászott. A egyéb érdekelt1 hivatásos halőre 15 óra körül figyelt fel a horgászó felperesre, akit spektívvel megfigyelt, és erről videófelvételt is készített. 16 óra 35 perckor a partot ért felperest a halőr ellenőrzés alá vonta és jegyzőkönyvet vett fel arról, hogy a felperes négy horgászkeszszéggel horgászott csónakjából. Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet a felperes nem írta alá.

[2] A Somogy Megyei Kormányhivatal Kaposvári Járási Hivatala (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2020. február 19. napján kelt SO-04/FM/00146-17/2020. számú határozatával a halgazdálkodás és a halvédelem egyes szabályainak megállapításáról szóló 133/2013. (XII.29.) VM rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 19. § (2) bekezdésében és a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény (a továbbiakban: Hhvtv.) 67. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltak megsértése miatt a felperessel szemben a halgazdálkodási és a halvédelmi bírságról szóló 314/2014. (XII.12.) Korm. rendelet 4. § k) pontja, valamint 15. § (1) bekezdés a) pontja alapján 40.000 forint halvédelmi bírságot szabott ki és az állami horgászjegy, turista állami horgászjegy, valamint állami halászejegy váltásától hat hónap időtartamra eltiltotta.

[3] Az eljárás során az elsőfokú hatóság meghallgatta a felperest, a halőrt és őket – eredménytelenül – szembesítette is. A felperes az elsőfokú eljárás során két alkalommal is bemutatta az általa használt végszereléseket, azonban azokat - eltérésük miatt - az elsőfokú hatóság bizonyítékként nem vette figyelembe. Az elsőfokú határozat indokolása szerint a felperes több alkalommal is beszélt telefonon az eljáró ügyintézővel.

[4] A határozattal szemben a felperes fellebbezéssel élt, a videófelvétel hitelességét és bizonyításra való alkalmasságát, valamint a halőri ellenőrzés jogszerűségét vitatta. Hivatkozása szerint csak két horgászkeszszéget használt, emellett két bottal csalizott. Mellékelte egy fotót az általa használt szerelésekről. Emellett az elsőfokú hatóságától eltérő jogértelmezésének adott hangot. Sérrelmezte az elsőfokú eljárás elhúzódását, a bírság mértékét és az eltiltás időtartamát. Mindezek alapján az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését kérte.

[5] Az alperes 2020. április 23. napján kelt PE/FE/00644-2/2020. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

[6] Az alperes az elsőfokú határozattal azonosan állapította meg a tényállást. Kifejtette, hogy a videófelvétel „nem tárja fel teljeskörűen a tényállást, de az eljárás során felvett jegyzőkönyvek tanúbizonysága és [a felperes] további nyilatkozatai szerint a fellebbező egyértelműen és egybehangzóan vallja, hogy négy bevetett horgászbottal alkalmazott egyszerre horgászati tevékenysége során.” A felperes nyilatkozatával szemben bizonyító erejűnek tekintette a halőr nyilatkozatait, amelyek szerint mind a négy bot csalival

volt felszerelve, és mind a négy botot visszadobta a felperes, és az ellenőrzés során felvett helyszíni jegyzőkönyvet, mely közokiratvalóságtartalmának kivizsgálására nem rendelkezik hatáskörrel, ezért megállapította, hogy a felperes szabályszegést követett el.

[7] A határozat indokolása szerint az alperes súlyosító tényezőként vette figyelembe a bírság megállapításánál, hogy a felperessel szemben 2017-ben halvédelmi bírság kiszabására került sor és a felperes úgy nyilatkozott az eljárás során, hogy 2019. december 9. és 10. napján is hasonló módszerrel folytatott horgászati tevékenységet, valamint azt, hogy horgászengedélyének bevonását követően, annak birtoklása nélkül, érvényes horgászengedély nélkül folytatott horgászati tevékenységet, és fogott halat, melyet meg is tartott. Enyhítő tényezőként vette figyelembe az alperes, hogy a felperes az ellenőrzéskor rendelkezett érvényes halfogásra jogosító okmányokkal és a fogott halat beírta a fogási naplójába.

A keresetlevél és a védírat

[8] A felperes keresetében a határozat hatályon kívül helyezését kérte. Előadta, hogy téved az alperes, amikor négy horgászalkészlegről ír, mivel az általa használt négy bot közül csak kettő számít horgászalkészlegrnek. Emiatt a hatóságok a tényállás tisztázási kötelezettségüknek csak részben tettek eleget, valamint a tényállásból téves következtetést vontak le. A két horgászbot tényleges horgászalkészlegrnek minősül a Hhvtv. 2. § 9a. és a 16-17. pontjai szerint.

[9] A Vhr. 19. § (2) és 28/A. § (2) bekezdéseire hivatkozva kifejtette, hogy a négy horgászbotból csak kettő volt halfogásra alkalmas, hiszen csak kettőn volt horog. Előadta, hogy többször ellenőrizték, amikor ugyanígy horgászott, és horgászalkészlegrét az akkor eljáró ellenőrök nem találták jogsértőnek, ezért sérelmesnek tartja azt a jegyzőkönyvi megállapítást, hogy négy horgászalkészlegrrel horgászott. Kifejtette továbbá, hogy a halór által készített videófelvétel miatt nem alkalmas a cselekmény beazonosítására.

[10] Előadta, hogy van olyan legális horgászalkészlegr, az ún. etetőrakétás felszerelés, amely két engedélyezett horgászalkészlegr mellett használható. Ez egy botból és zsinórból álló horog nélküli felszerelés, ami hasonlít az általa használt horog nélküli módszerhez, azonban ezt mégsem veszik harmadik botos horgászalkészlegrnek.

[11] A felperes indítványozta a Somogy Megyei Rendőrfőkapitányság megkeresését is arra figyelemmel, hogy a halóri ellenőrzés során kérésére két rendőr is a helyszínre jött. Indítványozta a hívásról készült hangfelvétel, a rendőri intézkedésről készült feljegyzés, illetve jelentés beszerzését, illetve az eljáró rendőrök meghallgatását arra vonatkozóan, hogy az ellenőrzés napján milyen színű csónakkal horgászott, valamint az intézkedés során mit tapasztaltak.

[12] Az alperes a kereset elutasítását kérte, megismételve a határozatban foglaltakat. Kiemelte, hogy a tényállás tisztázására vonatkozó kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a megállapított tényállásból a vonatkozó jogszabályi rendelkezések, és a rendelkezésre álló iratok figyelembevételével helytálló jogi következtetést vont le, a felperes által támadott határozata a jogszabályoknak megfelel.

Az elsőfokú ítélet

[13] A Pécsi Törvényszék jogerős ítéletével az alperes PE/FE/00644-2/2020. számú határozatát az elsőfokú SO-04/FM/00146-17/2020. számú határozatra is kiterjedően megsemmisítette.

[14] A bíróság a tényállást a peres felek előadása, a közigazgatási iratok tartalma alapján állapította meg a bizonyítékoknak a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (2) bekezdése szerinti értékelésével.

[15] Ennek során abból indult ki, hogy az alperes a felperessel szemben hivatalból indult eljárásban alkalmazott szankciók jogalapját a Vhr. 19. § (2) bekezdésében és Hhvtv. 67. § (1) bekezdés d) pontjában jelölte meg, amelyek szerint állami horgászjeggyel rendelkező személy legfeljebb kettő – egyenként legfeljebb három, darabonként legfeljebb háromágú, horoggal felszerelt – horgászkesztséget, valamint egyidejűleg egy darab, 1 m²-nél nem nagyobb csalihalfogó emelőhálót használhat, és a halgazdálkodási hatóság halvédelmi bírságot szab ki nem megengedett módon, eszközzel vagy tilalmi időben horgászó vagy halászó személlyel szemben.

[16] A fenti jogszabályi helyek alapján a bíróság azt vizsgálta, hogy a felperes kettőnél több horgászkesztséggel horgászott-e, mert ebben az esetben a Vhr. 19. § (2) bekezdésének megsértése áll fenn és a Hhvtv. 67. § (1) bekezdés d) pontja alapján bírság kiszabásának van helye.

[17] Tényként rögzítette, hogy a felperes négy bottal horgászott, azonban a helyszínen készült jegyzőkönyv mindössze azt tartalmazza, hogy a felperes négy fenekezős bottal horgászott csónakból, a horgásatról videófelvétel készült, a felperes egy darab süllőt fogott, 0,6 kg 37 cm. A halat beírta a fogási naplóba. A felperes a helyszíni jegyzőkönyv szerint úgy nyilatkozott, hogy a videokamera nem hitelesített, a kamerának nincs hitelesítő okirata, a felvétel manipulálható és tettenérés nem történt. A felperes nem írta alá a jegyzőkönyvet, mert annak tartalmával nem értett egyet. A videófelvételt végül nem használták fel, arról maga az alperes állapította meg, hogy nem alkalmas a felperes tevékenységének igazolására. Ebből kifolyólag a felperes által vitatott tény, hogy négy horgászkesztséggel horgászott, csupán a jegyzőkönyv egy mondata tartalmazza, egyéb bizonyíték azonban nem igazolja.

[18] A felperes mind a megelőző eljárásban, mind a perben következetesen azt vallotta, hogy az általa használt négy botból kettő felel meg a horgászkesztség fogalmának, a másik két bot horgászbotból, horgászsinórból és egy nem kihajtott gémkapocsból állt, mely ilyen formában alkalmatlan a halfogásra.

[19] A rendelkezésre álló adatok alapján a helyszínen nem rögzítették, hogy mind a négy bot azonos volt-e, hogyan néztek ki, azokról a helyszínen a halór nem készített sem jegyzőkönyvi leírást, sem fényképfelvételt. A halór megelőző eljárásban tett nyilatkozata sem tér ki ilyen adatokra. A megelőző eljárásban tartott szembesítésen a halór mindössze úgy nyilatkozott, hogy a négy bot és a négy kapásjelző látszott, a botokon lévő horgokról nem tett említést. A halór állította, hogy a partról is ezt látta, amikor a felperes horgászott és amikor a felperes partot ért, akkor is így írta le a botokat. A szembesítésen készített jegyzőkönyv rögzítette, hogy a halór nem láthatta, hogy két boton csak gémkapocs van, mert messze volt tőle a felperes. Amikor a partra ért a felperes, a halór a botok vizsgálatát vagy nem végezte el, vagy elvégezte, de erről nem tett említést sem a jegyzőkönyvben, sem a meghallgatásain.

[20] Az alperes maga állapítja meg határozatában, hogy nem egyezik a halór és a felperes nyilatkozata, azonban a jegyzőkönyv közokirat, így annak tartalmát nem vitathatja, ezért az abban foglaltakat fogadta el. A bíróság a határozatban kifejtett ezen érveléssel nem

értett egyet, megállapítva, hogy ebben az esetben semmilyen bizonyításra nem lenne szükség, pedig az alperest tényállás tisztázási kötelezettség terheli eljárása során. Ennek az elsőfokú hatóság és az alperes is próbált eleget tenni, a megfelelő eljárási cselekményeket foganatosította (ügyféli nyilatkozat, tanú meghallgatása, szembesítés), de ezek a cselekmények nem vezettek eredményre, ezért a jegyzőkönyvben szereplő négy horgászkészség használatát fogadták el. A bíróság álláspontja szerint ez a jegyzőkönyvben szereplő egy mondat minden egyéb bizonyíték hiányában nem volt elegendő arra, hogy a felperessel szemben szabályszegést állapítsanak meg. Rámutatott arra, hogy a felperes által előadottakat az alperes sem eljárása során, sem a perben nem tudta vitatni.

[21] A bíróság szerint a horgászkészség fogalma szerint annak horoggal kell rendelkeznie. A felperes által a perben is bemutatott és a megelőző eljárásban általa benyújtott fotó szerinti végszerelék csupán egy gépkapocs volt, ami nem horog. A gémkapocs eredeti állapotában, nem kihajtogatva, nem alkalmas halfogásra, mert ebben az állapotában nem minősül horognak. A horog ugyanis kampót jelent, amely alkalmas arra, hogy azon a hal fennakadjon.

[22] A bíróságértékelés körébe vonta a felperes azon nyilatkozatát, mely szerint 2019. december 9. és 10. napján ugyanezen módszerrel horgászott és halőri ellenőrzést is kapott, melynek során mindent rendben találtak az akkor eljáró halőrök. Ezt az alperes sem vitatta, hiszen ezen napokra vonatkozóan a felperessel szemben nem indult eljárás. A felperes előadta, hogy ezeken a napokon a halőrök megkérték, hogy emelje ki a vízből a botokat, hogy meggyőződjenek arról, halfogásra alkalmas horgászkészségről van-e szó. A jelen perbeli esetről azonban ez a momentum elmaradt.

[23] Azt is kiemelte a bíróság, hogy a helyszíni ellenőrzés, az ott készült jegyzőkönyv hibája, hiányossága valóban nem az alperes hatáskörébe tartozik, az abban foglaltakat nem vitathatja. Az azonban már az alperes hatásköre, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokat értékelje, mérlegelje és ha azt állapítja meg, hogy azok nem alkalmasak az eljárás lefolytatására, nem elegendőek a rögzített cselekmény igazolására, akkor dönthet arról is, hogy nem állapítja meg a szabályszegést és nem szankcionál.

[24] Fentiek alapján azt a következtetést vonta le a bíróság, hogy az alperes eljárása során a felperessel szemben nem tudta igazolni a szankcionálás jogalapját, ezért vele szemben nem szabhatott volna ki bírságot. Mivel a bírság jogalapja megdőlt, a bíróság az alperes mérlegelési körébe tartozó kérdésekben nem tett megállapításokat.

[25] Mivel a megelőző eljárás iratai és a felek perbeli nyilatkozatai igazolták a határozati tényállás bizonyíthatatlanságát, további bizonyítás a perben nem volt szükséges, ezért a felperes egyéb bizonyítási indítványai (rendőrségi megkeresés, bejelentés) nélkül döntött.

[26] Mivel a felperes keresete alkalmas volt arra, hogy a határozatban foglaltakat megdöntse, a jogerős ítéletet hozó bíróság a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 92. § (1) bekezdés b) pontja alapján azt megsemmisítette.

A felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem

[27] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének elutasítását kérte.

[28] Álláspontja szerint a jogerős ítélet azért jogszabálysértő, mert az alperes – szemben az ítélet megállapításával – bizonyítékként értékelte a felperes nyilatkozatát is, de a

felperes által előadottakat elfogadva is az volt megállapítható, hogy a felperes négy horgászalkésztséggel horgászott. Vitatta az alperes, hogy a horgászalkésztséggel horoggal kell rendelkeznie, és a felperes két horgászbotján csak egy-egy gémpapoc volt, melyek nem kihajtogatva nem alkalmasak a halfogásra.

[29] Kifejtette, hogy a horgászalkésztség Hhvtv. 2. § 17. pontja szerint definíciójának legfontosabb eleme, hogy annak alkalmasnak kell lennie halfogásra. A másik két elem a horgászbot és a horgászszinór. Álláspontja szerint a „legfelsőbb három horog” kifejezésből nem következik az, hogy a horgászalkésztségen feltétlenül kell lennie legalább egy horognak. Ha a horgászbot és a horgászszinór csatolva együtt alkalmas a halfogásra, az horgászalkésztséggel minősül. A perbeli esetben a felperes által előadott módszer alkalmas halfogásra, mivel abban az esetben, ha egy nagyobb ragadozó hal a csatolt egészben lenyeli, az a hal testében a horgászszinórral együtt megakadhat, így a hal kifogható.

[30] Álláspontja szerint az, hogy milyen eszköz alkalmas halfogásra, szakkérdésnek minősül, azonban a perbeli ügyben nem került sor szakértő kirendelésre. A bíróság azzal, hogy megállapította, hogy a felperes által alkalmazott eszköz halfogásra nem alkalmas, szakkérdésben foglalt állást.

[31] Az alperes szerint, ha elfogadnánk azt az értelmezést, hogy a horgászalkésztség fogalmába beletartozik a horog megléte, a felperesre kiszabott halvédelmi bírság akkor is jogszerű. A halgazdálkodási hatóság a felperesre nem megengedett módon történő horgászattal miatt szabta ki a bírságot, mert kettő helyett négy horgászalkésztséggel horgászott. Horgászni csak horgászalkésztséggel lehet. Vagyis, ha valaki nem horoggal ellátott horgászalkésztséggel, hanem halfogásra alkalmas más módon horgász, az szintén nem megengedett módon történő horgászattal minősül.

[32] Az alperes azt is kifejtette, hogy nem fogadható el bizonyítékként az a bírói megállapítás, hogy a felperes 2019. december 9. és 10. napján is ugyanezen módszerrel horgászott, és az ellenőrök mindent rendben találtak. Álláspontja szerint a per tárgya nem a 2019. december 9. és 10. napján folytatott horgászattal jogszerűségének megítélése, másrészt pedig felperesnek a korábbi ellenőrzésekre vonatkozó állítását, nyilatkozatán kívül más bizonyíték nem támasztja alá.

[33] Ellenkérelmében a felperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[34] Álláspontja szerint a jogerős ítéletet hozó bíróság a tényállást helyesen tárta fel, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, így a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

[35] Kiemelte, hogy az eljárás folyamán következetesen hivatkozott damilból és gémpapocból álló eszközt mind az alperes, mind a jogerős ítéletet hozó bíróság részére bemutatta és csatolta; valószínűsítette, hogy az általa használt gémpapoc nem horogként funkcionált.

[36] Álláspontja szerint annak megállapítása, hogy a csatolt szerelék horognak, ill. az ezzel felszerelt horgászbot horgászatra alkalmas horgászalkésztséggel minősül, nem szakkérdés, azt szemrevételezéssel bárki eldöntheti.

[37] Ismételtén előadta, hogy az általa alkalmazott halkeresési módszer bevett gyakorlatnak számít, az általa alkalmazott eszköz nem alkalmas halfogásra.

[38] Utalt arra, hogy a jogerős ítéletet hozó bíróság a 2020. december 2. napján tartott tárgyaláson felhívta az alperest, küldje meg azokat a szerelékeket, vagy azokról készített fotókat, amelyeket a felperes meghallgatásán bemutatott, és amelyekre a határozatában hivatkozik. E felhívás eredménytelen maradt, ami – álláspontja szerint – az alperes terhére esik; az alperes egyébként sem terjesztett elő a perben a szakértő kirendelésére

indítványt. A felperes azt is jelezte, hogy az alperes eljárásában maga sem látta szükségesnek a szakértő kirendelését. Ügyfélként sérti a tisztességes eljáráshoz való jogát, hogy e kérdést az alperes a felülvizsgálati eljárásban értelmezi szakkérdésként, holott a Kp. 117. § (3) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelemben nem lehet hivatkozni új jogalapra és olyan új tényre, körülményre, amely nem volt sem az elsőfokú, sem a másodfokú eljárás tárgya.

[39] Rámutatott, hogy az alperes önmagának ellentmondó állításokat tett a 2019. december 9. és 10. napján tett horgászat jogszerűségének megítélése tárgyában: sérelmez, a bíróság azon hivatkozását, hogy az alperes az erre vonatkozó felperes előadást bizonyítékként nem hivatkozta meg a határozat indokolásában, ugyanakkor azt állítja, ez nem az eljárás tárgya.

A Kúria döntése és jogi indokai

[40] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.

[41] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 108. § (1) bekezdése szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta felül.

[42] A Kp. 120. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a jogerős határozat meghozatalakor rendelkezésre álló iratok és bizonyítékok alapján dönt.

[43] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéleti döntését és annak indokolását megfelelőnek ítéli, azok megismétlése nélkül a felülvizsgálati kérelemben foglaltak vonatkozásában a következőket hangsúlyozza.

[44] A Kúria mindenekelőtt rögzíti, hogy jelen felülvizsgálati eljárás tárgya a jogerős ítélet jogszerűsége, nem pedig az elsőfokú bíróság eljárásának megismétlése, illetve a halfogási módszerek minősítése.

[45] A közigazgatási perben a felek kötelezettségeit a Kp. 3. §-a határozza meg. Eszerint a felek kötelesek jóhiszeműen eljárni, és az eljárás koncentrált befejezése érdekében a bírósággal együttműködni; tényállításait és egyéb, tényekre vonatkozó nyilatkozataikat a valóságnak megfelelően előadni, továbbá a jogvita elbírálásához szükséges tények feltárása, az alátámasztásukra szolgáló adatok és bizonyítékok rendelkezésre bocsátása – ha törvény eltérően nem rendelkezik – őket terheli.

[46] Az alperes a Pécsi Törvényszék előtt folyt eljárásban a bíróság felhívása ellenére a szerelésekről nem szolgáltatott semmilyen információt, holott másodfokú határozata szerint a felperes fellebbezéséhez arról fényképet csatolt. Sem védiratában, sem nyilatkozataiban, sem a tárgyaláson nem tett bizonyítási indítványt. Mindezek alapján a Kúria azt a következtetést vonta le, hogy az alperes az elsőfokú eljárásban nem működött együtt a bírósággal, és a jogvita elbírálása szempontjából releváns tények (jelesül: horgászkesztségnek számít-e a felperes valamennyi botja) alátámasztására szolgáló adatokat és bizonyítékokat nem bocsátotta rendelkezésre.

[47] A megelőző hatósági eljárással kapcsolatban szükséges emlékeztetni arra, hogy az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 3. §-ának második mondatának első fordulata szerint a hatóság hivatalból állapítja meg a tényállást, határozza meg a bizonyítás módját és terjedelmét. Az Ákr. 62. § (1) bekezdése kimondja, hogy ha a döntéshozatalhoz nem elegendőek a rendelkezésre álló adatok, a hatóság

bizonyítási eljárást folytat le. Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a hatósági eljárásban minden olyan bizonyíték felhasználható, amely a tényállás tisztázására alkalmas. Nem használható fel azonban bizonyítékként a hatóság által, jogszabálysértéssel megszerzett bizonyíték. A (4) bekezdés értelmében pedig a hatóság szabadon választja meg a bizonyítás módját, és a rendelkezésre álló bizonyítékokat szabad meggyőződése szerint értékeli.

[48] Mindezek előrebocsátása után a Kúria felhívja a figyelmet arra, hogy – és ez az elsőfokú határozatból és az alperes határozatából is kiviláglik – a halór helyszíni ellenőrzésről felvett jegyzőkönyve a felperesnél lévő eszközökről sem részletes leírást, sem pedig fénykép, vagy mozgókép (videó) felvételt nem tartalmazott. A perbeli ellenőrzés alkalmával a felperes a rendőrség intézkedését kezdeményezte, amelyről az elsőfokú hatóságnak és az alperesnek is tudomása volt, azonban a tényállás tisztázása során meg sem kísérelték a felperes és a halór között elrendelt szembesítés során tapasztalt ellentmondás feloldása érdekében a helyszínre érkező rendőrök tanúként meghallgatását.

[49] Az elsőfokú bíróság a tényállást két tárgyaláson tisztázta, amelyeken az alperes nem vett részt. Ezeken a felperes bemutatta az általa használt szereléseket. Az elsőfokú bíróság erre figyelemmel felhívta az alperest arra, hogy küldje meg azokat a szereléseket, vagy azokról készített fotókat, amelyeket a felperes meghallgatásán a felperes bemutatott, és amelyekre a határozat hivatkozik. Az alperes úgy nyilatkozott, hogy az alkalmazott szereléseket az elsőfokú halgazdálkodási hatóság részére nyújtotta be a felperes. Az alperes annak ellenére nem küldte meg sem a szereléseket, sem az arról készült fényképfelvételt az elsőfokú bíróságnak, hogy határozata 4. oldala a felperes az elsőfokú hatósági határozattal szemben előterjesztett fellebbezéséhez mellékelte egy fotót az általa használt, állítása szerint halfogásra alkalmatlan szerelésekről. Az alperes bizonyítási indítványt sem védiratában, sem nyilatkozat megnevezésű előkészítő irataiban nem tett.

[50] Az Ákr. 71. § (2) bekezdése szerint szakértőt kell meghallgatni vagy – legalább tizenöt napos határidő tűzésével – szakvéleményt kell kérni, ha az ügyben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához különleges szakértelem szükséges, és az eljáró hatóság nem rendelkezik megfelelő szakértelemmel. A felülvizsgálati kérelem előterjesztését megelőzően nem merült annak szükségessége, hogy a szerelések horgászatra való alkalmassága, mint szakkérdés szakértői bizonyítást igényelt volna a közigazgatási perben. Mindebből két következtetés vonható le: vagy nem szükséges különleges szakértelem annak megállapításához, hogy a felperes által használt szerelések alkalmasak-e halfogásra, vagy pedig ezzel a szakértelemmel az elsőfokú hatóság és az alperes is rendelkezik. Ha azért nem merült fel a szakértő igénybevételének szükségessége, mert a különleges szakértelemmel az elsőfokú hatóság és az alperes rendelkezik, akkor e körülménynek határozataikból ki kellett volna tűnnie, vagyis kellő alapossággal és aggálytalanul kellett volna a szerelések horgászatra való alkalmasságáról az indokolásokban kitérni. Önmagában az alperes felülvizsgálati tárgyaláson előterjesztett nyilatkozata, miszerint különleges szakértelemmel rendelkezik, nem alkalmas ennek alátámasztására. Ehhez ugyanis elengedhetetlen lett volna annak előzetes tisztázása, hogy milyen tulajdonságokkal rendelkeztek az ellenőrzés során a felperesnél talált botok, azokon milyen szerelések voltak. Nélkülözhetetlen lett volna azt is rögzíteni a feltárt tényállás részeként, hogy a felperes az eljárás folyamán milyen szereléseket mutatott be, azok mennyiben tértek el egymástól.

[51] Ehhez képest – a felperes által felajánlott bizonyítás ellenére – a bemutatott bizonyítékokról csak az a sommás megállapítás szerepel az alperes határozatában, védiratában, de még felülvizsgálati kérelmében is, hogy a felperes négy horgászalkészlettel horgászott, a két bot a horog nélküli szerelésekkel is alkalmas volt halfogásra, azonban ezzel kapcsolatban meggyőző indokot nem tartalmaztak.

[52] A Hhvtv. 2. § horgászkeszség fogalmát meghatározó 17. pontja szerint az horgászati célú, halfogásra alkalmas eszköz, amely legalább horgászbottól, horgászzsinórból áll, és legfeljebb három horoggal van felszerelve. A definíció fogalmi eleme tehát az eszköz célja („horgászati célú”), a halfogásra való alkalmassága, de ezek mellett meghatározza annak technikai paramétereit is. A jelen perben nem merült fel a horgászbott és horgászzsinór értelmezésének a kérdése. A harmadik technikai paraméterrel, a horoggal kapcsolatban azonban igen. A felperes szerint a „legfeljebb három horoggal van felszerelve” fordulat megkívánja, hogy legalább egy horoggal fel legyen szerelve, az alperes szerint azonban a horog nem szükségképpen alkotóeleme a horgászkeszségnek. Ebben a kérdésben a Kúriának azért nem kellett állást foglalnia, mert sem az elsőfokú határozat, sem pedig az alperes határozata nem támasztotta alá azt, hogy a felperesnél lévő valamennyi bot – a végszerelék típusától függetlenül – alkalmas volt a halfogásra.

[53] A közigazgatási hatósági döntés tartalmát az Ákr. 81. § (1) bekezdése határozza meg. Ennek értelmében az indokolásnak – egyebek mellett – ki kell terjednie a megállapított tényállásra, a bizonyítékokra, a mérlegelés és a döntés indokaira, valamint az azt megalapozó jogszabályhelyek megjelölésére is. Nem formális, hanem az indokolás lényegi tulajdonsága miatt minőségi követelmény, hogy az így elkészült indokolás rendelkezzen a szükséges meggyőző erővel, vagyis legyen alkalmas arra, hogy ne csak hatósági eljárás résztvevőinek, hanem a jogorvoslati fórumoknak, de akár a külső szemlélőknek a döntés megalapozottságával kapcsolatos kételyét eloszlassa. A hatósági döntések indokolására ugyanis nem azért van szükség mert azt az Ákr. előírta, hanem azért, mert az Alaptörvény XXIV. cikkében biztosított tisztességes hatósági eljáráshoz való jogból (másképpen: megfelelő ügyintézéshez való jog) ez kényszerítően következik. Az Alaptörvény XXIV. cikkének megfelelő indokolás tehát nem formalista módon, „kipipálja” az Ákr. 81. § (1) bekezdésében felsorolt elemeket, hanem koherensen és következetesen, belső ellentmondások nélkül, a teljeskörűen tisztázott történeti tényállás és törvényi (jogszabályi) tényállás megállapításait egymásnak megfeleltetve, és ebből megfelelő (és megfelelően kifejtett), zárt logikai rendszert képző következtetéseket von le. Természetesen ezeknek a mélysége szükségszerűen esetről esetre eltérő.

[54] A Kúria mindezeket túl arra is felhívja a figyelmet, hogy a Kp. 78. § (5) bekezdése ugyan szűk körben, meghatározott feltételek fennállta esetén lehetővé teszi a bíróság számára, hogy hivatalból bizonyítást rendeljen el, azonban a jelen perben ezek nem álltak fenn. A Kp. 79. § (1) bekezdése szerint, ha a megelőző eljárás hivatalból indult, és a fél az abban megállapított tényállás megalapozatlanságát, hiányosságát vagy iratellenességét valószínűsíti, a bíróság a közigazgatási szervet a tényállás valóságának bizonyítására kötelezi. Ezt a bíróság a 2020. év december 2. napján tartott tárgyaláson hozott, 5.K.701.393/2020/12. számú jegyzőkönyvbe foglalt végzésével megtette, azonban az alperes – a fentiekben kifejtettek szerint – nem tett eleget peranyagszolgáltatási kötelezettségének. Ennek megfelelően a bíróság hivatalból nem folytathatott le bizonyítást, az alperes pedig szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványt a perben nem terjesztett elő.

[55] A Kp. 117. § (3) bekezdése kizárja, hogy a felülvizsgálati kérelemben új jogalapra és olyan új tényre, körülményre hivatkozzanak, amely nem volt az elsőfokú eljárás tárgya. Az ügy érdemére kiható jogszabálysértés a bíróság eljárásában nem történt. A felperes felülvizsgálati kérelmében lényegében a bizonyítékok mérlegelését támadta, a Kúria eljárásában azonban csak akkor lehet helye felülmérlegelésnek, ha az indokolás ellentmondó vagy okszerűtlen. Ilyen pedig jelen esetben nem állapítható meg.

[56] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan állapította meg, hogy az alperes nem bizonyította a halvédelmi bírság kiszabásának jogalapját, azaz, hogy a felperes nem megengedett módon, vagy eszközzel horgászott, és ezzel megsértette a Hhvtv.

67. § (1) bekezdés d) pontjában foglaltakat. Az ítélet nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat, ezért azt a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

A horgász-készségnek alkalmasnak kell lennie halfogásra, melynek vizsgálata az eljáró hatóság kompetenciájába tartozik. Annak megállapításához, hogy a felperes által használt eszköz megfelel-e a horgász-készség törvényi fogalmának szükséges az ellenőrzés időpontjában fennálló releváns tények pontos ismerete és bizonyítottsága. Ha az eljáró hatóság a tényállást e körben elmulasztotta feltárni a megelőző hatósági eljárásban, a közigazgatási perben a bizonyítási teher az alperesre hárul.

Záró rész

[57] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[58] A pernyertesnek minősülő felperesnek, a pártfogó ügyvédi képviselétével kapcsolatos költségeit a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83.§ (1) bekezdése és a 101.§ (3) bekezdése alapján az alperes viseli.

[59] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentességet élvez. Erre tekintettel a tárgyi illetékfeljegyzési jog alapján le nem rótt, az Itv. 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, a 39. § (1) bekezdés d) pontja alapján számított és a 62. § (1) bekezdés h) pontja értelmében feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

[60] A Kúria ítéletével szemben a felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. október 12.

A kiadmány hitelül: